

[Finansministeren.]

min tale ved finanslovens fremlæggelse. Jeg taler om bytteforholdet og siger dèr følgende:

„Der er meget langt igen, før bytteforholdet bliver, hvad man kunne kalde normalt, og vi vil derfor endnu i lang tid have store vanskeligheder på dette punkt. Men vendepunktet er altså nået — i hvert fald i denne omgang. Den fremtidige udvikling vil naturligvis afhænge af, om spændingen i verden vedligeholdes, eller en afspænding kan finde sted.“

Om man vil kalde dette syn lyst eller mørkt, er jo en smagssag og måske en temperamentssag. For mig er det afgørende, om synet er rigtigt eller forkert. Jeg tror, det er rigtigt. Det indeholder jo både lyse og mørke træk. Det lægger efter min mening en hovedvægt på dette, at vi vil have store vanskeligheder i lang tid, men at der samtidig er visse træk, der peger fremover, som vel ikke betyder, at nu får vi det snart nemt, men som betyder, at der er mening i det, vi foretager os, at der er en mening i de byrder, der er lagt på befolkningen, for de er sammen med andre kræfter med til at arbejde i den rigtige retning. Hvor længe det skal vare, hvor store byrderne skal være fremover, ja, det må afhænge af en række forhold, som for en stor del ligger udenfor vor bedømmelse, fordi de for en stor del har deres rod udenfor vore grænser. Det er efter min mening det billede, der frembyder sig, og må jeg understrege, at jeg altså brugte ordet vendepunkt alene i forbindelse med bytteforholdet, og det er jo en ubestridelig kendsgerning, at her er der nået et vendepunkt, fordi der efter en meget lang og meget voldsom forringelse af bytteforholdet er indtrådt en vis forbedring i de sidste måneder. Men jeg føjede til, at det var i hvert fald nået i denne omgang, og at den fremtidige udvikling vil afhænge af, om spændingen ude i verden vedligeholdes eller en afspænding kan finde sted, og det er vel, hvad der er at sige om den ting.

Jeg må iøvrigt have lov at føje en ting til. Der er jo forskellige ærede medlemmer, der ikke har syntes om, at jeg brugte ordene „selvregulerende kræfter“, som vi også ved anden lejlighed har brugt fra regeringens side. Herom vil jeg gerne sige to ting. Det første er, at jeg betragter de selvregulerende kræfter som noget meget fundamentalt i det økonomiske liv. Jeg tror, at vi fra regeringens og rigsdagens side kan gøre adskilligt for at påvirke det økonomiske forløb, men skal der være nogen mening i den

økonomiske politik, skal den arbejde hånd i hånd med de naturlige selvregulerende kræfter, ellers ødelægger man i stedet for at bygge op. Det er denne arbejden hånd i hånd med de selvregulerende kræfter, vi har forsøgt på. Må jeg dernæst understrege, at af de selvregulerende kræfter, jeg nævnte, var der tre, og de to af disse er af ubehagelig art. Også her kan man diskutere, om synet er lyst eller mørkt. Af de to, som er ubehagelige, er den første den forbrugsbegrænsning, der bliver en naturlig og automatisk følge af den udefra kommende prisstigning, iøvrigt uanset om vi har pristalsregulering eller ej, for hvis vi har det, stiger nok indkomsterne, men så stiger priserne også så meget hurtigere. Den anden af de ubehagelige selvregulerende kræfter er den kreditstramning, der er blevet en automatisk og naturlig følge af selve merimporten. Endelig var der den tredje selvregulerende kraft, som var mere behagelig, nemlig den forbedring i bytteforholdet, som jeg har talt om. Men om alle disse tre kræfter, både de to ubehagelige og den mere behagelige, gælder det, at de med tiden arbejder i retning af den balance, som vi for tiden mangler, og derfor må man lægge den største vægt på disse faktorer.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen satte jo iøvrigt, som det så ofte før er sket, og som det også er gjort med omtrent de samme vendinger af hans partifælle i det andet høje ting, vor økonomiske situation i forbindelse med vor tilslutning til Atlantpagten. Jeg indrømmer, at jeg ingen lyst har til at diskutere en sådan påstand. Jeg skal på den givne foranledning gerne understrege, at jeg synes, det er tidsspilde at diskutere noget, der er så åbenbart hen i vejret. Det kan jo dog ikke skyldes Danmarks tilslutning til Atlantpagten, at vore importpriser i de sidste år er steget med ca. 50 pct., uden at vore eksportpriser er steget tilsvarende. Dette kan hænge sammen med oprustningen, med Koreakrigen, med Englands devaluering for to år siden, men at det skulle skyldes Danmarks tilslutning til Atlantpagten, en pagt, som jo ville være kommet i stand, selvom vi ikke havde sluttet os til den, det er dog vist at tillægge vort land en for stor betydning.

Om en eventuel flytning af vor eksport andre steder hen har jeg ikke noget at føje til det, statsministeren lige har sagt. (*Aksel Larsen*: Han sagde ingenting!). Så skal jeg sige et par ord, nemlig dette, at jeg ville gerne vide, hvor det land er, som til rimelige priser og mod genydelse i for os